

ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็ก

ณัฐชา จุฑาคงพิเชฐ^{*}, ดลนภา แก้วไพฑูรย์^{**}, รังสรรค์ สุทธิประภา^{***}

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็ก

ระเบียบวิธีการวิจัย: การศึกษาวิจัยรูปแบบ Descriptive cross sectional study เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็ก ในกลุ่มผู้ปกครองของผู้ป่วยเด็กอายุ 3-6 ปี ที่มารับบริการที่ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองโรงพยาบาลพระพุทธบาท อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี จำนวน 119 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็ก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติไคสแควร์

ผลการศึกษา: ผู้ปกครองส่วนมากมีความรู้อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 79.8 ทักษะอยู่ในระดับดีร้อยละ 45.4 และการปฏิบัติอยู่ในระดับดีร้อยละ 67.2 เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องพบว่าระดับความรู้ของผู้ปกครองสัมพันธ์กับระดับการศึกษา ($p < 0.01$) อาชีพ ($p < 0.01$) และความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับเด็ก ($p < 0.01$) ส่วนระดับทักษะของผู้ปกครองสัมพันธ์กับเพศของผู้ปกครอง ($p < 0.01$) ช่วงอายุ ($p < 0.01$) ระดับการศึกษา ($p < 0.01$) อาชีพ ($p < 0.01$) ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับเด็ก ($p < 0.01$) และเพศของเด็ก ($p = 0.02$) และระดับการปฏิบัติของผู้ปกครองสัมพันธ์กับสถานภาพของผู้ปกครอง ($p = 0.03$)

บทสรุป: ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีทักษะ และการปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็ก แต่ระดับความรู้ยังอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นการพัฒนาแบบกิจกรรมโดยเน้นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเรื่องการสอนบุตรหลานเพื่อป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศจึงมีความสำคัญ โดยมีเป้าหมายสูงสุดในการป้องกันเด็กจากการถูกล่อลวงละเมิดทางเพศ

คำสำคัญ: การล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็ก; ผู้ปกครอง; การป้องกัน

^{*} นายแพทย์ปฏิบัติการ โรงพยาบาลพระพุทธบาท

^{**} นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลพระพุทธบาท

^{***} นายแพทย์ชำนาญการ กลุ่มงานเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลพระพุทธบาท

^a Corresponding author: ณัฐชา จุฑาคงพิเชฐ Email: daid13413@gmail.com

รับบทความ: 19 ม.ค. 67; รับบทความแก้ไข: 7 ก.พ. 67; ตอรับตีพิมพ์: 7 ก.พ. 67; ตีพิมพ์ออนไลน์: 7 มี.ค. 67

Knowledge, Attitudes and Practices of Parents about Child Sexual Abuse Prevention

Nutchaya Jutakongpichest^{*a}, Dolnapa Kaewpaitoon^{**}, Rangsan Suttiprapa^{***}

Abstract

Objective: to explore knowledge, attitudes, and practices of parents in preventing sexual abuse in children.

Methodology: A descriptive cross-sectional study was used. The study involved a group of 119 parents with children aged 3-6 years who were receiving services at the primary care cluster of Phra Phutthabat Hospital, Phra Phutthabat district, Saraburi province. Data were collected through a structured questionnaire, incorporating both general information and specific inquiries regarding parental knowledge, attitudes, and practices in the prevention of child sexual abuse. The data were analyzed using inferential statistics and chi-square tests.

Results: The majority of parents displayed moderate knowledge (79.8%), positive attitudes (45.4%), and commendable practices (67.2%) regarding the prevention of sexual abuse. The findings identified that parental knowledge levels were significantly linked to both their education level ($p<0.01$), occupation ($p<0.01$), and their relationship with their children ($p<0.01$). There were significant associations between parental attitudes and various factors, including the parent's gender ($p<0.01$), age range ($p<0.01$), education level ($p<0.01$), occupation ($p<0.01$), relationship with the child ($p<0.01$), and the child's gender ($p=0.02$) and a significant association between parental practices and their status ($p=0.03$).

Conclusion: While most parents exhibit positive attitudes and practices on the prevention of sexual abuse in children, their knowledge level remains moderate. Therefore, it is essential to develop activities that specifically concentrate on imparting knowledge to parents about teaching children to prevent sexual abuse. The ultimate goal is to protect children from sexual abuse.

Keywords: Child sexual abuse; Parents; Prevention

^{*} Medical Physician, Practitioner Level, Phra Phutthabat Hospital

^{**} Medical Physician, Senior Professional Level, Department of Social Medicine, Phra Phutthabat Hospital

^{***} Medical Physician, Professional Level, Department of Social Medicine, Phra Phutthabat Hospital

^a Corresponding author: Nutchaya Jutakongpichest Email: daid13413@gmail.com

Received: Jan. 19, 24; Revised: Feb. 7, 24; Accepted: Feb. 7, 24; Published Online: Mar. 7, 24

บทนำ

การล่งละเมิดทางเพศในเด็กเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญ และได้ส่งผลกระทบ ในระดับนานาชาติ ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลกรายงานว่าในเด็กหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี พบประวัติเคยถูกล่งละเมิดทางเพศมากถึง 120 ล้านคนทั่วโลก และพบความชุกการล่งละเมิดทางเพศ 8-24% ในเด็กหญิง และ 3-17% ในเด็กชาย⁽¹⁾ โดยในทวีปเอเชียพบความชุกของการล่งละเมิดทางเพศในเด็กสูงถึง 10.1-23.9%⁽²⁾ เกินกว่าครึ่งของเหยื่อทั้งหมดอายุต่ำกว่า 12 ปี และที่อายุ 4 ปีนั้น เป็นช่วงมีความเสี่ยงสูงสุด ที่จะตกเป็นเหยื่อของการล่งละเมิดทางเพศ⁽³⁾ในประเทศไทยจากรายงานสถิติการให้บริการศูนย์ช่วยเหลือสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประจำปีงบประมาณ 2559-2561 พบว่าผู้ถูกระทำ ความรุนแรง จำนวน 2,710 รายต่อปี เป็นเด็กและเยาวชนที่ถูกล่งละเมิดทางเพศหรือถูกระทำอนาจาร สูงถึง 647 รายต่อปี⁽⁴⁾

การล่งละเมิดทางเพศส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของเด็ก ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยด้านร่างกายจะพบการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์⁽⁵⁾ ด้านจิตใจ เด็กจะรู้สึกไร้ค่า กังวล ซึมเศร้า อาจแสดงในรูปแบบพฤติกรรมก้าวร้าว จนส่งผลถึงการขาดทักษะการเข้าสังคม และต่อเนื่องจนเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ที่จะเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ซึมเศร้า ปัญหาการนอนหลับ ภาวะป่วยทางจิตจากเหตุการณ์รุนแรง การใช้สารเสพติด และการฆ่าตัวตาย⁽⁶⁾ จากการศึกษาพบว่า ประสพการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ในวัยเด็ก ส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสมในผู้ใหญ่ เช่น การติดสุรา และสารเสพติด การไม่ออกกำลังกาย ภาวะน้ำหนักเกิน จนส่งผลให้เกิดโรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคเมะเร็ง โรคหลอดเลือดสมอง และการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรในท้ายสุด⁽⁷⁾

จากการศึกษาพบว่าเด็กที่มีความรู้เรื่องทักษะการป้องกันตัวทางเพศน้อย ส่งผลให้เด็กตกเป็นเหยื่อทางเพศโดยง่าย⁽⁸⁾ การอบรมให้เด็กมีทักษะในการป้องกันตัวทางเพศจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเชื่อว่าผู้ที่มีบทบาทหลักในการอบรมเด็ก คือ ผู้ปกครองจากการศึกษาในประเทศจีนพบว่า การพูดคุยของบิดามารดากับบุตร และระดับความรู้ของบิดามารดาในเรื่องการล่งละเมิดทางเพศในเด็ก เป็นปัจจัยสำคัญต่อการสอนทักษะการป้องกันทางเพศให้เด็กในวัยก่อนเรียน⁽⁹⁾ นอกจากนี้เมื่อผู้ปกครองและทางโรงเรียนร่วมมือกันอบรมเด็ก ในแนวทางที่สอดคล้องกัน จะทำให้เด็กกลุ่มดังกล่าวมีทักษะการป้องกันทางเพศมากกว่าเด็กที่ได้รับการสอนจากทางโรงเรียนเพียงอย่างเดียว⁽¹⁰⁾ การสอนทักษะป้องกันการล่งละเมิดทางเพศจึงมีความสำคัญอย่างมาก โดยนอกจากจะช่วยอบรมเด็กเกี่ยวกับทักษะดังกล่าวแล้ว ยังเป็นแหล่งสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีความรู้ความสามารถในการอบรมบุตร และตระหนักถึงปัญหาการล่งละเมิดทางเพศในเด็ก ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถช่วยให้เด็กมีทักษะการป้องกันตนจากการถูกล่งละเมิดทางเพศ และลดอัตราการเกิดปัญหาการล่งละเมิดทางเพศลงได้⁽¹¹⁾ ในประเทศไทยการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่งละเมิดทางเพศในเด็กยังมีอยู่น้อย^(12,13) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่งละเมิดทางเพศในเด็ก เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนารูปแบบการสอนทักษะป้องกันการล่งละเมิดทางเพศในเด็กสำหรับผู้ปกครองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็ก

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบงานวิจัย งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยรูปแบบ Descriptive cross sectional study

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือกลุ่มผู้ปกครองของผู้ป่วยเด็กที่มารับบริการ ที่ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองโรงพยาบาลพระพุทธบาท อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี จำนวน 119 คน เก็บข้อมูลในช่วง 15 พฤษภาคม ถึง 30 กันยายน พ.ศ. 2566 โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เกณฑ์การคัดเลือกของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่เป็นผู้ปกครองของเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นผู้ที่มีอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกับเด็ก และมีส่วนร่วมในการดูแลที่กระทำต่อเด็กโดยตรง เกณฑ์คัดออกของกลุ่มตัวอย่าง คือผู้ที่มีภาวะเจ็บป่วยรุนแรงด้านร่างกายหรือด้านจิตใจ

การคำนวณขนาดตัวอย่าง

การคำนวณขนาดตัวอย่าง โดยเป็นการวิจัยกลุ่มตัวอย่างเดียว ไม่มีกลุ่มเปรียบเทียบ โดยกำหนดการทดสอบ 2 ทาง (Two-sided) ให้ความซุกของผู้ปกครองที่พูดคุยกับบุตรหลานเรื่องการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็กเป็นร้อยละ 67.5 โดยอ้างอิงความซุกที่เคยได้มีการศึกษาไว้⁽¹⁴⁾ และความซุกของผู้ปกครองที่พูดคุยกับบุตรหลานเรื่องการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็ก ที่เก็บข้อมูลจากพื้นที่ที่จะทำวิจัยเป็นร้อยละ 50 กำหนดความคลาดเคลื่อนชนิดที่หนึ่งที่ 5% และ power 95% สูตรคำนวณใช้สูตรของ Pagano and Gauvreau⁽¹⁵⁾ ดังนี้

$$n = \left[\frac{z_{1-\frac{\alpha}{2}} \sqrt{p_0(1-p_0)} + z_{1-\beta} \sqrt{p_A(1-p_A)}}{p_A - p_0} \right]^2 \quad n = 99$$

ดังนั้นจึงได้จำนวนผู้เข้าร่วมวิจัย 99 คน และเพิ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูล ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 119 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ศาสนา การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความสัมพันธ์กับเด็ก จำนวนเด็กที่อยู่ในการดูแล และเพศของเด็กที่อยู่ในการดูแล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติของผู้ปกครองเรื่องการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศ แบ่งเป็น 3 หมวด คือ หมวดที่ 1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็ก จำนวน 10 ข้อ มีตัวเลือก คือ ใช่

ไม่ใช่ หรือไม่แน่ใจ มีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ ตอบคำถามถูกต้อง ให้คะแนน 1 คะแนน ตอบคำถามไม่ถูกต้อง หรือตอบไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0 คะแนน นำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมาคิดคะแนนรวม และแปลผล ดังนี้

0-3 คะแนน การแปลผล ระดับความรู้ต่อการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก

4-7 คะแนน การแปลผล ระดับความรู้ปานกลางต่อการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก

8-10 คะแนน การแปลผล ระดับความรู้สูงต่อการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก

หมวดที่ 2 ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก จำนวน 8 ข้อ มีตัวเลือก คือ ใช่ หรือไม่ใช่ ความคิดเห็นมีความหมายเชิงลบ จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 ความคิดเห็นที่มีความหมายเชิงบวก จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5 มีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ข้อที่เป็นความคิดเห็นเชิงลบ เมื่อตอบใช่ ให้คะแนน 0 คะแนน เมื่อตอบไม่ใช่ ให้คะแนน 1 คะแนน

ข้อที่เป็นความคิดเห็นเชิงบวก เมื่อตอบใช่ ให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อตอบไม่ใช่ ให้คะแนน 0 คะแนน

นำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมาคิดคะแนนรวม และแปลผล ดังนี้

0-2 คะแนน การแปลผล ระดับทัศนคติไม่ดีต่อการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก

3-5 คะแนน การแปลผล ระดับทัศนคติปานกลางต่อการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก

6-8 คะแนน การแปลผล ระดับทัศนคติดีต่อการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก

หมวดที่ 3 ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ จำนวน 8 ข้อ มีตัวเลือก คือ เคย หรือไม่เคยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ ตอบ เคย ให้คะแนน 1 คะแนน ตอบ ไม่เคย ให้คะแนน 0 คะแนน นำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมาคิดคะแนนรวม และแปลผล ดังนี้

0-2 คะแนน การแปลผล ระดับการปฏิบัติดีต่อการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก

3-5 คะแนน การแปลผล ระดับการปฏิบัติปานกลางต่อการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก

6-8 คะแนน การแปลผล ระดับการปฏิบัติดีมากต่อการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก จำนวน 8 ข้อ มีตัวเลือก เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้รวบรวมมาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบประเมิน โดยได้มีการนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมิน ได้แก่ จิตแพทย์สาขาเด็กและวัยรุ่น 1 ท่าน กุมารแพทย์ 1 ท่าน และแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว 1 ท่าน โดยข้อคำถามแต่ละข้อ ได้ค่า IOC=0.67-1.0 และทดลองกับผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha reliability coefficient) 0.77

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลถูกนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ข้อมูลพื้นฐานและระดับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติของผู้ปกครอง นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา กรณีข้อมูลแจกแจงลักษณะ (Categorical data) นำเสนอข้อมูลด้วยจำนวน ร้อยละ กรณีข้อมูลตัวเลข (Numerical data) นำเสนอข้อมูล

ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐาน และระดับความรู้ทัศนคติและการปฏิบัติของผู้ปกครอง ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square test)

การพิทักษ์สิทธิของอาสาสมัคร

งานวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พระพุทธบาท เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2566 เลขที่โครงการวิจัย 004/2566 ผู้วิจัยปกปิดรายชื่อ และใช้รหัสแทนการใช้ชื่อกลุ่มตัวอย่าง ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถตอบแบบสอบถามได้อย่างอิสระ หลังสิ้นสุดการวิจัย ข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บไว้จะถูกทำลายภายหลังเก็บข้อมูลไว้เป็นระยะเวลา 1 ปี หลังเสร็จสิ้นการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล (ตารางที่ 1) ของผู้ปกครองจำนวน 119 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (75.6%) มีช่วงอายุมากกว่า 60 ปี (25.2%) รองลงมาเป็นช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี (24.4%) สถานภาพสมรส (57.9%) ระดับการศึกษามัธยมศึกษา (35.3%) รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรีขึ้นไป (31.1%) ประกอบอาชีพเกษตรกร (28.6%) รองลงมาเป็นอาชีพครู (20.2%) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 5,000-10,000 บาท (26.9%) รองลงมาเป็นช่วง 10,001-15,000 บาท (23.5%) ส่วนมากผู้ปกครองมีจำนวนเด็กที่อยู่ในการดูแล 1 คน (55.5%) ความสัมพันธ์กับเด็กเป็นบิดามารดา (39.5%) และปู่ย่าตายาย (39.5%) และส่วนใหญ่เพศของเด็กในการดูแลเป็นเพศหญิง (41.2%)

ตารางที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก (n=119)

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน (ร้อยละ)
เพศ	
ชาย	29 (24.4)
หญิง	90 (75.6)
อายุ (ปี)	
18-40 ปี	56 (47.1)
41-60 ปี	33 (27.7)
> 60 ปี	30 (25.2)
สถานภาพ	
โสด	31 (26.1)
สมรส	88 (73.9)
ระดับการศึกษา	
ประถมศึกษา	31 (26.1)
มัธยมศึกษา	51 (42.9)
ปริญญาตรีขึ้นไป	37 (31.1)

ตารางที่ 1 (ต่อ) ลักษณะทั่วไปของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก
(n=119)

ลักษณะที่ศึกษา	จำนวน (ร้อยละ)
อาชีพ	
รับจ้าง/ค้าขาย	64 (53.8)
เกษตรกร	34 (28.6)
ข้าราชการ	21 (17.7)
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	
<5,000	20 (16.8)
5,000-10,000	32 (26.9)
10,001-15,000	28 (23.5)
>15,000	39 (32.8)
จำนวนเด็กที่อยู่ในการดูแล (คน)	
1 คน	66 (55.5)
2 คน	36 (30.3)
≥3 คน	17 (14.3)
ความสัมพันธ์กับเด็ก	
ปู่/ย่า/ตา/ยาย	47 (39.5)
บิดา/มารดา	47 (39.5)
อื่นๆ เช่น ลุง/ป้า/น้า/อา	25 (21.0)
เพศของเด็ก	
ชาย	48 (40.3)
หญิง	49 (41.2)
ทั้งชายและหญิง	22 (18.5)

การศึกษาความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก (ตารางที่ 2) พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจว่าการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วโลก (90.8%) เด็กส่วนมากจะถูกคนแปลกหน้าล่วงละเมิดทางเพศมากกว่าคนที่เด็กสนิทสนม (51.3%) ถ้าเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศจะมีร่องรอยทางร่างกายที่สามารถตรวจพบได้ชัดเจน (81.5%) เด็กมักจะไม่นบอกผู้ปกครองเมื่อถูกล่วงละเมิดทางเพศ (77.3%) เด็กเล็กมีโอกาสถูกล่วงละเมิดทางเพศได้เท่าๆกับวัยรุ่น (80.7%) เมื่อเด็กแจ้งผู้ใหญ่ว่าตัวเองถูกล่วงละเมิดทางเพศจะได้รับการเชื่อถือเป็นจริงเสมอ (67.2%) กลุ่มอายุ 4-6 ปี มีความเสี่ยงสูงสุดในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ (58.8%) มีโอกาสที่เด็กจะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ต่อให้มีพ่อแม่ดูแล (70.6%) และไม่คิดว่ามีเพียงเด็กผู้หญิงเท่านั้นที่เสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศ (51.3%)

ตารางที่ 2 การตอบแบบสอบถามด้านความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก (n=119)

ความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก	ใช่ n (%)	ไม่ใช่ n (%)	ไม่ทราบ n (%)
1. การล่วงละเมิดทางเพศในเด็กเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วโลก	108 (90.8)	5 (4.2)	6 (5.0)
2. เด็กส่วนมากมักจะถูกคนแปลกหน้าล่วงละเมิดทางเพศมากกว่าคนที่เด็กสนิทสนมคุ้นเคย	61 (51.3)	37 (31.1)	21 (17.6)
3. ถ้าเด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ มักจะมีร่องรอยทางร่างกายที่สามารถตรวจพบได้ชัดเจน	97 (81.5)	13 (10.9)	9 (7.6)
4. เด็กส่วนใหญ่ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศจะไม่บอกผู้ปกครองถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	92 (77.3)	10 (8.4)	17 (14.3)
5. มีแต่เด็กผู้หญิงเท่านั้นที่เสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	50 (42.0)	61 (51.3)	8 (6.7)
6. เด็กเล็กมีโอกาสถูกล่วงละเมิดทางเพศได้เท่ากับวัยรุ่น	96 (80.7)	18 (15.1)	5 (4.2)
7. เมื่อเด็กแจ้งผู้ใหญ่ว่าตัวเองถูกล่วงละเมิดทางเพศจะได้รับ การเชื่อถือเป็นจริงเสมอ	80 (67.2)	20 (16.8)	19 (15.9)
8. ผู้หญิงไม่สามารถล่วงละเมิดทางเพศเด็กได้	41 (34.4)	57 (47.8)	21 (17.6)
9. กลุ่มอายุของเด็กที่มีความเสี่ยงสูงสุดในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ คือ กลุ่มอายุ 4-6 ปี	70 (58.8)	28 (23.5)	21 (17.6)
10. มีโอกาสที่เด็กจะถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ต่อให้มีพ่อแม่ดูแล	84 (70.6)	24 (20.2)	11 (9.2)

การศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก (ตารางที่ 3) พบว่าผู้ปกครองเชื่อว่าบุตรหลานของตนยังเด็กเกินกว่าจะพูดเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศ (51.3%) เด็กจะไม่สนใจ หากพูดคุยเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศ (58.8%) เชื่อว่าตนสามารถป้องกันเด็กจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ (81.5%) เด็กเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศน้อย (69.7%) การพูดคุยเรื่องเพศไม่เป็นเรื่องยาก (63.9%) ไม่รู้สึกอึดอัดหากต้องตอบคำถามเด็กในเรื่องเพศ (68.1%) การพูดคุยเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศไม่ขัดต่อวัฒนธรรม (89.9%) และเชื่อว่าตนสามารถสอนเด็กเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศได้ (66.4%)

ตารางที่ 3 การตอบแบบสอบถามด้านทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก (n=119)

ทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก	เห็นด้วย n (%)	ไม่เห็นด้วย n (%)
1. ท่านรู้สึกว่าการพูดคุยเรื่องเพศกับบุตรหลานเป็นเรื่องยาก	43 (36.1)	76 (63.9)
2. ท่านรู้สึกอายหรืออึดอัดที่ต้องตอบคำถามบุตรหลานในเรื่องเพศ	38 (31.9)	81 (68.1)
3. ท่านคิดว่าบุตรหลานของท่านยังเด็กเกินกว่าจะพูดเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศ	61 (51.3)	58 (48.7)
4. ท่านเชื่อว่าบุตรหลานจะไม่สนใจ หากพูดคุยเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศ	70 (58.8)	49 (41.2)
5. ท่านเชื่อว่าท่านสามารถป้องกันบุตรหลานจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้	97 (81.5)	22 (18.5)
6. ท่านเชื่อว่าบุตรหลานของท่านเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศน้อย	83 (69.7)	36 (30.3)
7. การพูดคุยเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศกับบุตรหลานขัดต่อวัฒนธรรมของท่าน	12 (10.1)	107 (89.9)
8. ท่านไม่ทราบว่าจะสอนเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศให้บุตรหลานเข้าใจได้อย่างไร	40 (33.6)	79 (66.4)

การศึกษาการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก (ตารางที่ 4) พบว่าผู้ปกครองสอนให้เด็กเรียกชื่ออวัยวะเพศอย่างถูกต้อง (83.2%) สอนให้เด็กไม่ไปกับผู้อื่นแม้ว่าจะเป็นบุคคลคุ้นเคย ถ้าผู้ปกครองไม่อนุญาต (91.6%) สอนให้บุตรหลานไม่ได้รับของขวัญจากคนแปลกหน้า (88.2%) สอนเด็กเกี่ยวกับอวัยวะต่างๆที่ไม่ควรให้ผู้อื่นสัมผัส (84.9%) สอนให้เด็กปฏิเสธเมื่อมีคนขอดูหรือสัมผัสอวัยวะต่างๆที่ไม่ควรสัมผัส (86.6%) สอนให้บอกผู้ปกครองหากถูกล่วงละเมิดทางเพศ (83.2%) และไม่เคยจัดหาสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศ เช่น หนังสือ (75.6%) หรือรายการทีวี ละคร (61.3%) เป็นต้น

ตารางที่ 4 การตอบแบบสอบถามด้านทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก (n=119)

ทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก	เคยปฏิบัติ n (%)	ไม่เคยปฏิบัติ n (%)
1. ท่านสอนให้บุตรหลานเรียกชื่ออวัยวะเพศอย่างถูกต้อง	99 (83.2)	20 (16.8)
2. ท่านสอนให้บุตรหลานไม่ไปกับคนอื่น แม้ว่าจะเป็นบุคคลคุ้นเคยถ้าผู้ปกครองไม่อนุญาต	109 (91.6)	10 (8.4)
3. ท่านเคยสอนให้บุตรหลานไม่ได้รับของขวัญจากคนแปลกหน้าโดยที่ผู้ปกครองไม่อนุญาต	105 (88.2)	14 (11.8)
4. ท่านเคยสอนบุตรหลานเกี่ยวกับอวัยวะต่างๆที่ไม่ควรให้ผู้อื่นสัมผัส เช่น หน้าอก อวัยวะเพศ สะโพก กัน	101 (84.9)	18 (15.1)

ตารางที่ 4 (ต่อ) การตอบแบบสอบถามด้านทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมทางเพศในเด็ก
(n=119)

ทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมทางเพศในเด็ก	เคยปฏิบัติ n (%)	ไม่เคยปฏิบัติ n (%)
5. ท่านเคยสอนให้บุตรหลานพูด “ปฏิเสธ” เมื่อมีคนขอดู หรือสัมผัสอวัยวะต่างๆ ที่ไม่ควรสัมผัส	103 (86.6)	16 (13.5)
6. ท่านเคยสอนบุตรหลานว่าหากเกิดถูกส่งเสริมทางเพศ ต้องบอกผู้ปกครอง หรือผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้ และผู้ใหญ่จะเชื่อสิ่งที่เขาพูด	99 (83.2)	20 (16.8)
7. ท่านเคยจัดหาหนังสือหรือสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมทางเพศ ให้แก่บุตรหลานของท่าน	29 (24.4)	90 (75.6)
8. ท่านเคยใช้รายการทีวี ละคร หรือภาพยนตร์เพื่อสอนบุตรหลานเกี่ยวกับการส่งเสริมทางเพศ	46 (38.7)	73 (61.3)

การศึกษาระดับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการส่งเสริมทางเพศในเด็ก (ตารางที่ 5) คะแนนแต่ละด้านถูกแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยในการศึกษาระดับความรู้พบว่าผู้ปกครองส่วนมากมีความรู้ในระดับปานกลาง (79.8%) และระดับความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมทางเพศในเด็กมีความแตกต่างกันในแต่ละระดับการศึกษา ($p<0.01$) อาชีพ ($p<0.01$) และความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับเด็ก ($p=0.01$) ส่วนการศึกษาระดับทัศนคติพบว่าผู้ปกครองส่วนมากมีทัศนคติอยู่ในระดับดี (45.4%) รองลงมาเป็นระดับปานกลาง (42.9%) และระดับทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมทางเพศในเด็กมีความแตกต่างกันในแต่ละเพศของผู้ปกครอง ($p<0.01$) ช่วงอายุ ($p<0.01$) ระดับการศึกษา ($p<0.01$) อาชีพ ($p<0.01$) ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับเด็ก ($p<0.01$) และเพศของเด็ก ($p=0.02$) ส่วนการศึกษาระดับการปฏิบัติพบว่าผู้ปกครองส่วนมากมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี (67.2%) และระดับการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริมทางเพศในเด็กมีความแตกต่างกันในแต่ละสถานภาพของผู้ปกครอง ($p=0.03$)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของผู้ปกครอง
เกี่ยวกับการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศในเด็ก แยกตามลักษณะที่ศึกษา

ลักษณะ ที่ศึกษา	ระดับความรู้			ระดับทัศนคติ			ระดับการปฏิบัติ		
	สูง (16)	กลาง (95)	ต่ำ (8)	ดี (54)	ปานกลาง (51)	ไม่ดี (14)	ดี (80)	ปานกลาง (31)	ไม่ดี (8)
เพศ									
ชาย	1 (3.5)	25 (86.2)	3 (10.3)	6 (20.7)	19 (65.5)	4 (13.8)	19 (65.5)	8 (27.6)	6 (6.7)
หญิง	15 (16.7)	70 (77.8)	5 (5.6)	48 (53.3)	32 (35.6)	10 (11.1)	61 (67.8)	23 (25.6)	2 (6.9)
p-value		0.15			<0.01**			0.97	
อายุ (ปี)									
18-40	11 (19.6)	39 (69.6)	6 (10.7)	36 (64.3)	16 (28.6)	4 (7.1)	33 (58.9)	19 (33.9)	4 (7.1)
41-60	4 (12.1)	28 (84.9)	1 (3.0)	15 (45.5)	16 (48.5)	2 (6.1)	25 (75.8)	7 (21.2)	1 (3.0)
>60	1 (3.3)	28 (93.3)	1 (3.3)	3 (10.0)	19 (63.3)	8 (26.7)	22 (73.3)	5 (16.7)	3 (10.0)
p-value		0.09			<0.01**			0.29	
สถานภาพ									
โสด	5 (16.1)	22 (70.9)	4 (12.9)	18 (58.1)	9 (29.0)	4 (12.9)	15 (48.4)	12 (38.7)	4 (12.9)
สมรส	11 (12.5)	73 (82.9)	4 (4.6)	36 (40.9)	42 (47.7)	10 (11.4)	65 (73.9)	19 (21.6)	4 (4.5)
p-value		0.22			0.18			0.03*	
ระดับการศึกษา									
ประถมศึกษา	0 (0)	28 (90.3)	3 (9.7)	7 (22.6)	18 (58.1)	6 (19.4)	23 (74.2)	7 (22.6)	1 (3.2)
มัธยมศึกษา	5 (9.8)	42 (82.4)	4 (7.8)	21 (41.2)	23 (45.1)	7 (16.7)	34 (66.7)	11 (21.6)	6 (14.3)
ปริญญาตรี ขึ้นไป	11 (29.73)	25 (67.6)	1 (2.7)	26 (70.3)	10 (27.0)	1 (2.7)	23 (62.2)	13 (35.1)	1 (2.7)
p-value		<0.01**			<0.01**			0.24	

ตารางที่ 5 (ต่อ) ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของผู้ปกครอง
เกี่ยวกับการป้องกันการลงละเมิดทางเพศในเด็ก แยกตามลักษณะที่ศึกษา

ลักษณะ ที่ศึกษา	ระดับความรู้			ระดับทัศนคติ			ระดับการปฏิบัติ		
	สูง (16)	กลาง (95)	ต่ำ (8)	ดี (54)	ปานกลาง (51)	ไม่ดี (14)	ดี (80)	ปานกลาง (31)	ไม่ดี (8)
อาชีพ									
รับจ้าง/ ค้าขาย	7 (10.9)	51 (79.7)	6 (9.4)	35 (54.7)	29 (45.3)	0 (0)	48 (75.0)	13 (20.3)	3 (4.7)
เกษตรกร	1 (2.9)	31 (91.2)	2 (5.9)	3 (8.8)	18 (52.9)	13 (38.2)	21 (61.8)	9 (26.5)	4 (11.8)
ข้าราชการ	8 (38.1)	13 (61.9)	0 (0)	16 (76.2)	4 (19.1)	1 (4.8)	11 (52.4)	9 (42.9)	1 (4.8)
p-value		<0.01**			<0.01**			0.18	
จำนวนเด็กที่อยู่ในความดูแล (คน)									
1 คน	9 (13.6)	53 (80.3)	4 (6.1)	32 (48.5)	30 (45.5)	4 (6.1)	43 (65.2)	18 (27.3)	5 (7.6)
2 คน	4 (11.1)	29 (80.6)	3 (8.3)	17 (47.2)	12 (33.3)	7 (19.4)	26 (72.2)	8 (22.2)	2 (5.6)
≥3 คน	3 (17.7)	13 (76.5)	1 (5.9)	5 (29.4)	9 (52.9)	3 (17.7)	11 (64.7)	5 (29.4)	1 (5.9)
p-value		0.96			0.16			0.96	
ความสัมพันธ์กับเด็ก									
ปู่/ย่า/ ตา/ยาย	2 (4.3)	44 (93.2)	1 (2.13)	16 (64.0)	9 (36.0)	0 (0)	16 (64.0)	8 (32.0)	1 (4.0)
บิดา/มารดา	7 (14.9)	34 (72.3)	6 (12.8)	7 (14.9)	31 (65.9)	9 (19.2)	34 (72.3)	9 (19.2)	4 (8.5)
อื่นๆ เช่น ลุง/ป้า/น้า/อา	7 (28.0)	17 (68.0)	1 (4.0)	31 (65.9)	11 (23.4)	5 (10.6)	30 (63.8)	14 (29.8)	3 (6.4)
p-value		0.01*			<0.01**			0.69	
เพศของเด็ก									
ชาย	6 (12.5)	39 (81.3)	3 (6.1)	25 (51.0)	20 (40.8)	4 (8.2)	35 (71.4)	12 (24.5)	2 (4.1)
หญิง	9 (18.4)	37 (75.5)	3 (6.3)	20 (41.7)	25 (52.1)	3 (6.3)	30 (62.5)	13 (27.1)	5 (10.4)
ทั้งชาย และหญิง	1 (4.55)	19 (86.36)	20 (9.1)	9 (40.2)	6 (27.3)	7 (31.8)	15 (68.2)	6 (27.3)	1 (4.6)
p-value		0.61			0.02*			0.73	

หมายเหตุ *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$

นอกจากนี้จากการสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนทักษะป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก พบว่าผู้ปกครองเกินครึ่งมีเจตคติที่ดีมากต่อโปรแกรมการสอนทักษะป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก (53.8%) และส่วนใหญ่ต้องการเข้าร่วมอบรมการสอนทักษะการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศ (89.1%)

การอภิปรายผล

การศึกษาความรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก พบว่าผู้ปกครองส่วนมากมีความรู้ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา^(10,16) โดยอาจเป็นผลมาจากจำนวนการล่วงละเมิดทางเพศในเด็กที่สูงขึ้นทำให้เข้าถึงข้อมูลมากขึ้น^(2,4) ผู้ปกครองส่วนใหญ่เข้าใจว่าเด็กจะถูกคนแปลกหน้าล่วงละเมิดทางเพศมากกว่าคนที่สนิทสนม และเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศจะมีร่องรอยทางร่างกายเสมอ ซึ่งขัดแย้งกับเก็บรวบรวมข้อมูลในประเทศไทย⁽¹⁷⁾ ที่พบว่าผู้กระทำความรุนแรงและคุกคามทางเพศเกินกว่าครึ่งเป็นคนคุ้นเคยหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งผลดังกล่าวสะท้อนว่าผู้ปกครองยังมีความรู้ที่จำกัดในเฝ้าระวังการคุกคามทางเพศจากบุคคลใกล้ชิด ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมให้ความรู้เรื่องข้อมูลเด็กที่มักจะถูกบุคคลใกล้ชิดล่วงละเมิดทางเพศ และอาการเฉพาะของเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศจึงมีความสำคัญ นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่าระดับความรู้มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับการศึกษา อาชีพและความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับเด็ก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fredrick M. และคณะ⁽¹⁶⁾ ที่ไม่พบความแตกต่างกันของระดับความรู้ในแต่ละระดับการศึกษา อาชีพ และความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับเด็ก โดยอาจเกิดจากการศึกษานี้มีสัดส่วนของผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดาสูงกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจที่พบว่าในประเทศไทยเด็กอยู่กับปู่ย่าตายายมีสัดส่วนสูงขึ้นในแต่ละปี⁽¹⁸⁾ แสดงให้เห็นความสำคัญของกลุ่มผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดาที่มีบทบาทในการอบรมดูแลเด็กมากขึ้น การขยายโอกาสการได้รับความรู้การป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศและปรับรูปแบบให้เหมาะกับระดับการศึกษาจึงมีความสำคัญ

การศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในเด็ก พบว่าผู้ปกครองมีระดับทัศนคติที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา^(9,16) โดยระดับทัศนคติที่ดีอาจมาจากระดับความรู้ที่ดีของผู้ปกครอง⁽⁹⁾ ผู้ปกครองเกินครึ่งเชื่อว่าตนสามารถป้องกันเด็กจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ เด็กจะไม่สนใจหากพูดคุยเรื่องดังกล่าว และเด็กเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Babatskikos G. และคณะ⁽¹⁹⁾ ที่พบว่าผู้ปกครองเชื่อว่าเด็กไม่เสี่ยงหรือเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดน้อย โดยความเชื่อดังกล่าว ส่งผลให้ผู้ปกครองขาดความระมัดระวัง ทำให้เด็กเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดทางเพศ นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่าระดับทัศนคติมีความมีความแตกต่างกันในแต่ละเพศของผู้ปกครอง ช่วงอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับเด็ก และเพศของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Prikhidko A. และคณะ⁽¹⁴⁾ ที่พบว่าผู้ปกครองที่ดูแลเด็กเพศหญิงมีระดับทัศนคติที่ดีกว่าผู้ปกครองที่ดูแลเด็กเพศชาย และสอดคล้องกับการศึกษาของ Babatskikos G. และคณะ⁽¹⁹⁾ ที่พบว่าผู้ปกครองเพศหญิงมีความเชื่อถึงการสอนเรื่องการป้องกันการล่วงละเมิดมากกว่าผู้ปกครองเพศชาย ซึ่งผลดังกล่าวอาจเกิดจากความเข้าใจว่าเด็กหญิงมีโอกาสถูกล่วงละเมิดมากกว่าเด็กชาย ส่งผลให้เด็กชายและผู้ปกครองเพศชาย

ถูกละเลย⁽¹⁾ จึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมทัศนคติเชิงบวกในการสอนการป้องกันการล่งละเมิดทางเพศในเพศชาย

การศึกษาการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการป้องกันการล่งละเมิดทางเพศในเด็ก พบว่าผู้ปกครองมีระดับการปฏิบัติที่ดี ผู้ปกครองมากกว่าครึ่งสอนให้เด็กเรียกวัยวะเพศอย่างถูกต้อง สอนไม่ให้รับของจากคนแปลกหน้า และสอนให้บอกผู้ปกครองหากเด็กถูกล่งละเมิดทางเพศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา^(9,10,14) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Babatskikos G. และคณะ⁽¹⁹⁾ ที่พบว่าผู้ปกครองมักใช้สื่อการเรียนรู้ เช่น ทีวี หนังสือ หรือเกมส์ ในการสอนเด็กเกี่ยวกับการล่งละเมิดทางเพศเพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่าย ซึ่งผลดังกล่าวอาจเกิดจากข้อจำกัดในการเข้าถึงสื่อและจำนวนสื่อการสอนในประเทศที่ยังไม่เพียงพอการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสการเข้าถึงจึงเป็นประเด็นสำคัญในการเฝ้าให้ผู้ปกครองสามารถสอนเด็กเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากขึ้น นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่าระดับการปฏิบัติมีความแตกต่างกันในแต่ละสถานภาพของผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Prikhidko A. และคณะ⁽¹⁴⁾ ที่พบว่าผู้ปกครองที่มีสถานภาพสมรสจะอบรมเด็กเรื่องการล่งละเมิดทางเพศมากกว่าผู้ปกครองที่มีสถานภาพหย่าร้าง ดังนั้นการเน้นการเข้าร่วมของกลุ่มบิดามารดาเลี้ยงเดี่ยวจึงมีความสำคัญ

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีทัศนคติ และการปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการป้องกันการล่งละเมิดทางเพศในเด็ก แต่ระดับความรู้ยังอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นการพัฒนารูปแบบกิจกรรมโดยเน้นการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเรื่องการสอนบุตรหลานเพื่อป้องกันการล่งละเมิดทางเพศจึงมีความสำคัญ โดยมีเป้าหมายสูงสุดในการป้องกันเด็กจากการถูกล่งละเมิดทางเพศ

การศึกษานี้มีข้อจำกัดในการวิเคราะห์ เนื่องจากการศึกษาทำในอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เท่านั้น ดังนั้นผลการศึกษาดังกล่าวอาจไม่สามารถเป็นข้อสรุปของประชากรในประเทศไทยได้ นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามอาจพยายามนำเสนอตนเองให้มีภาพลักษณ์ที่ดี โดยไม่ได้ให้คำตอบที่เป็นไปตามจริงซึ่งอาจส่งผลต่อการวิเคราะห์ผลการศึกษได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

ควรนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนากิจกรรมหรือสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันการล่งละเมิดทางเพศในเด็ก ในสถานศึกษา และในสถานพยาบาล โดยพัฒนาควบคู่กับการให้บริการโรงเรียนพ่อแม่

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. ควรเพิ่มการศึกษาให้หลากหลายพื้นที่ในประเทศไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติของผู้ปกครองเพิ่มเติม
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาโปรแกรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเรียนรู้การป้องกันการล่งละเมิดทางเพศร่วมกับเด็กและสถานบันการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

1. WHO. Global status report on preventing violence against children 2020 [Internet]. 2020 [cited 2022 Sep 18]. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240004191>
2. Pereda N, Guilera G, Forns M, Gómez-Benito J. The prevalence of child sexual abuse in community and student samples: a meta-analysis. *Clin Psychol Rev.* 2009 Jun;29(4):328-38. doi: 10.1016/j.cpr.2009.02.007.
3. Snyder HN. Sexual assault of young children as reported to law enforcement: Victim, incident, and offender characteristics. A NIBRS statistical report [Internet]. 2000 [cited 2022 Sep 18]. Available from: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED446834.pdf>
4. ศูนย์ช่วยเหลือสังคม. สถิติประจำปี ศูนย์ช่วยเหลือสังคม สายด่วน 1300 [อินเทอร์เน็ต]. มปป. [เข้าถึงเมื่อ: 2565 ก.ย. 24]. เข้าถึงได้จาก: <https://1300thailand.m-society.go.th/statyearly?page=2>
5. Johnson CF. Child sexual abuse. *Lancet.* 2004 Jul 31-Aug 6;364(9432):462-70. doi: 10.1016/S0140-6736(04)16771-8.
6. Finkelhor D. Early and long-term effects of child sexual abuse: An update. *Prof Psychol Res Pr.* 1990;21(5):325-30.
7. Felitti VJ, Anda RF, Nordenberg D, Williamson DF, Spitz AM, Edwards V, Koss MP, Marks JS. Relationship of childhood abuse and household dysfunction to many of the leading causes of death in adults. The Adverse Childhood Experiences (ACE) Study. *Am J Prev Med.* 1998 May;14(4):245-58. doi: 10.1016/s0749-3797(98)00017-8.
8. Wurtele SK, Owens JS. Teaching personal safety skills to young children: an investigation of age and gender across five studies. *Child Abuse Negl.* 1997 Aug;21(8):805-14. doi: 10.1016/s0145-2134(97)00040-9.
9. Zhang W, Chen J, Feng Y, Li J, Zhao X, Luo X. Young children's knowledge and skills related to sexual abuse prevention: a pilot study in Beijing, China. *Child Abuse Negl.* 2013 Sep;37(9):623-30. doi: 10.1016/j.chiabu.2013.04.018.
10. Wurtele SK, Kast LC, Melzer AM. Sexual abuse prevention education for young children: a comparison of teachers and parents as instructors. *Child Abuse Negl.* 1992 Nov-Dec;16(6):865-76. doi: 10.1016/0145-2134(92)90088-9.
11. Scoglio AAJ, Kraus SW, Saczynski J, Jooma S, Molnar BE. Systematic review of risk and protective factors for revictimization after child sexual abuse. *Trauma Violence Abuse.* 2021;22(1):41-53.

12. พิมพ์พิศา คักดิ์สองเมือง, ชุตติวรรณ ปุรินทราภิบาล, ปุญญาภา รุ่งปิยะรังสี, ฉัตรวารี แท่นสุวรรณ. ผลของกิจกรรมส่งเสริมการสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกต่อการรับรู้ความสามารถ ในการสื่อสารในครอบครัวของผู้ปกครองกับบุตรหลานวัยรุ่น. วารสารวิชาการสุขภาพภาคเหนือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง 2559;3(2):31-40.
13. ปฐมพร กลับทับลังค์, รุจา ภูไพบูลย์, ชื่นฤดี คงศักดิ์ตระกูล. ปัจจัยทำนายการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2559;28(2):108-21.
14. Marcello Pagano KG. Principles of biostatistics, 2nd ed. New York: Chapman and Hall/CRC; 2018.
15. Prikhidko A, Kenny MC. Examination of parents' attitudes toward and efforts to discuss child sexual abuse prevention with their children. Child Youth Serv Rev. 2021;121(105810):105810.
16. Mlekwa FM, Nyamhanga T, Chalya PL, Urassa D. Knowledge, attitudes and practices of parents on child sexual abuse and its prevention in Shinyanga district, Tanzania. Tanzan J Health Res. 2016;18(4):1-9.
17. มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล. รายงานสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ปี 2564 [อินเทอร์เน็ต]. 2567 [เข้าถึงเมื่อ 2567 ม.ค. 7]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.wmp.or.th/blog/6544/รายงานสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว-ปี-2564-16-ปี-พบคุ้มครองผู้ถูกระทำ>
18. อัมมาร สยามวาลา, นิพนธ์ พัวพงศกร, อมรเทพ จาวะลากร, และคณะ. ชีวิตคนไทยในสองทศวรรษของการพัฒนา: นัยยะต่อนโยบายสาธารณะเพื่ออนาคตที่ดีของครัวเรือนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่: สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2556.
19. Babatsikos G. Parents' knowledge, attitudes and practices about preventing child sexual abuse: a literature review. Child Abuse Rev. 2010;19(2):107-29.